

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 241/2011-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. K., R., zastúpeného advokátom JUDr. J. B., F., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva a práva na spravodlivé prerokovanie veci zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 9 Er 466/09 z 23. februára 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. mája 2011 doručená sťažnosť JUDr. J. K., R. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva a práva na spravodlivé prerokovanie veci zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 9 Er 466/09 z 23. februára 2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Er 466/09 bolo 21. januára 2010 okresným súdom udelené sťažovateľovi poverenie, aby ako súdny exekútor vykonal exekuciu na majetku povinného I. D. (ďalej len „povinný“) v prospech mal. I. D. a mal. J. D., zastúpených zákonnou zástupkyňou I. D. (ďalej len „oprávnený“), a to na základe exekuneho titulu, ktorým bolo uznesenie okresného súdu o predbežnom opatrení sp. zn. 1 P 167/09 z 5. augusta 2009 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15 CoP 54/09 z 9. septembra 2009 (ďalej len „exekuny titul“), ktorými bolo povinnému uložené platiť oprávneným bežné výživné počnúc dňom 1. november 2009 do budúcna v sume po 160 , a tiež dlžné výživné za obdobie od 5. augusta 2009 do 30. septembra 2009 v sume 299,36 . Na základe vydaného poverenia na vykonanie exekúcie vydal sťažovateľ ako okresným súdom poverený súdny exekútor 1. februára 2010 upovedomenie o začatí exekúcie, proti ktorému podal povinný námietky, a to tak námietky proti exekúcii, ako aj námietky proti trovám exekúcie. Okresný súd svojim rozhodnutím z 13. septembra 2010 námietkam povinného proti exekúcii vyhovel v časti bežného výživného, ktoré mal povinný platiť počnúc dňom 1. november 2009, avšak vo zvyšnej časti okresný súd námietkam povinného nevyhovel. Potom, ako predmetné rozhodnutie nadobudlo 1. októbra 2010 právoplatnosť, sťažovateľ vykonal na majetku povinného exekuciu a následne 25. októbra 2010 vrátil exekunemu súdu poverenie s oznámením, e exekune konanie sa skončilo vymožením pohľadvky, jej príslušenstva a trov exekúcie, ktoré sťažovateľ vyislil na sumu 1 178,50 .

O námietkach povinného proti trovám exekúcie rozhodol okresný súd napádaným uznesením č. k. 9 Er 466/09-50 z 23. februára 2011, príčom okresný súd určil trovy exekúcie na sumu 86,50  a pri ich výpočte vychádzal z ustanovenia č 5 ods. 1 vyhlásky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách

súdnych exekútorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 288/1995 Z. z.“), keďže podľa názoru okresného súdu základom pre výpočet trov exekútora bola suma vymožená exekútorom (sťažovateľom) v exekučnom konaní, ktorá nebola opakujúcim sa plnením, ale pozostávala z jednej pevne určenej sumy predstavujúcej zmeškané výživné za presne časovo ohraničené obdobie.

Sťažovateľ sťažnosťou podanou ústavnému súdu vyjadruje nesúhlas s označeným rozhodnutím okresného súdu o trovách exekučného konania, pričom uviedol, že okresný súd podľa jeho názoru rozhodol v rozpore s právnym predpisom, pretože:

„1/ exekučnými titulmi v exekučnom konaní vedenom u súdneho exekútora pod č. EX/29/09 boli: uznesenie o predbežnom opatrení Okresného súdu Rimavská Sobota č. 1 P/167/2009-4 zo dňa 5. 8. 2009, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 15 CoP/54/2009-13 zo dňa 9. 9. 2009, nie rozhodnutie Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 13. 09. 2010, ktorým súd námietkam povinného sčasti vyhovel;

2/ podľa § 4 ods. 2 vyhlášky č. 288/1995 Z. z. ak ide o exekúciu na podklade exekučného titulu, v ktorom sa oprávnenému priznáva právo na opakujúce sa dávky, základom na určenie odmeny súdneho exekútora je trojročné plnenie. Podotýkam toto zákonné ustanovenie nevyžaduje, aby sa dávky opakovali na dobu neurčitú. V exekučných tituloch: t. j. v uznesení o predbežnom opatrení Okresného súdu Rimavská Sobota č. 1 P/167/2009-4 zo dňa 5. 8. 2009, v uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 15 CoP/54/2009-13 zo dňa 9. 9. 2009 bolo priznané právo na opakujúce sa dávky - právo na výživné.“

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo JUDr. J. K. vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota č. 9 Er/466/2009-50 zo dňa 23. februára 2011 porušené bolo.

2. Uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota č. 9 Er/466/2009-50 zo dňa 23. februára 2011 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie s tým, aby súd vydal nové uznesenie, ktorým určuje trovy exekúcie vedenej u súdneho exekútora JUDr. J. K. pod č. EX/29/09 vo výške 1.178, 50 eur.

3. JUDr. J. K. priznáva náhradu trov konania v sume 137,64 eur, ktorú je Okresný súd Rimavská Sobota povinný zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. B... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na pokojné užívanie svojho majetku zaručeného v čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, ďalej základného práva a práva na spravodlivé prerokovanie veci zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to uznesením okresného súdu sp. zn. 9 Er 466/09 z 23. februára 2011.

Ústavný súd v prvom rade podotýka, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či sú, alebo nie sú v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitráry) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav.

Inými slovami, skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05, II. ÚS 127/07). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov, prípadne postupom, ktorý im predchádzal.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil takto:

„Ako to vyplýva z upovedomenia o začatí exekúcie, exekútor vyčíslil predbežné trovy exekúcie vo výške 599,48 eur vychádzajúc z toho, že ide v danom prípade o opakujúce sa plnenie na neurčitú dobu, keďže išlo o vymáhanie výživného. Po právoplatnom rozhodnutí o námietkach voči exekúcii súdny exekútor tunajšiemu súdu dňa 25. 10. 2010 vrátil poverenie s tým, že súdu oznámil, že exekučné konanie sa skončilo vymožením pohľadávky, jej

príslušenstva a trov exekúcie. Na základe výzvy súdu súdny exekútor oznámil, že trovy exekúcie boli vyčíslené ako náklady za poštovné vo výške 18,40 eur, spotreba kancelárskeho materiálu a kopírovanie vo výške 8,10 eur, kde odmena súdneho exekútora vo výške 1.152,- eur bola vypočítaná ako 20 % zo základu v zmysle § 4 ods. 2 Vyhlášky 288/95 Z. z., keďže exekučný titul priznáva právo na opakujúce sa dávky - právo na výživné.

Pokiaľ exekútor vychádzal z ustanovenia § 4 ods. 2 Vyhlášky 288/95 Z. z., vypočítal trovy exekúcie nesprávne, keďže v danom prípade predmetom exekúcie nebolo výživné na neurčitú dobu, nejde o žiadne opakujúce sa dávky, kde by základom na určenie odmeny súdneho exekútora bolo trojročné plnenie, keďže vzhľadom na právoplatné rozhodnutie súdu bolo predmetom exekúcie presne určené zaostané výživné za presne stanovenú dobu v sume 299,36 eur, ktorá suma zároveň tvorí základ pre určenie odmeny súdneho exekútora za výkon exekučnej činnosti, kde odmena súdneho exekútora je v zmysle § 5 ods. 1 Vyhlášky 288/95 Z. z. 20 % zo základu na jej určenie. Základ na určenie odmeny sa zaokrúhľuje na celé eurá nahor a vypočítaná odmena sa zaokrúhľuje na najbližších 50 eurocentov nahor. Základ pre určenie odmeny je teda suma 300,- eur, kde 20 % predstavuje 60,- eur, čo je odmena exekútora, kde zároveň exekútor má nárok na náhradu hotových výdavkov v zmysle § 22 citovanej vyhlášky, ktoré si exekútor vyčíslil ako náklady za poštovné vo výške 18,40 eur, kde tieto náklady súd exekútorovi priznal, keďže vyplývajú z exekučného spisu, ide o náklady poštovného za doručenie upovedomení a príkazov na začatie exekúcie. Ďalej súd priznal, exekútorovi spotrebu kancelárskeho materiálu a nákladov kopírovania vo výške 8,10 eur, keďže tieto predstavujú primerané náklady vzhľadom na rozsah exekučnej činnosti. Takto celkové trovy exekúcie vrátane odmeny a hotových výdavkov predstavujú výšku 86,50 eur, pričom ďalšie iné náklady súvisiace s exekučnou činnosťou súdny exekútor na výzvu súdu nešpecifikoval.“

Z okolností danej veci vyplýva, že exekučným titulom bolo oprávneným priznané právo na peňažné plnenie dvojakého charakteru, a to jednak peňažné plnenie opakujúceho sa, resp. periodického charakteru (bežné výživné určené opakujúcou sa sumou od priznania nároku do budúcnosti, ktorého konečná úhrná suma tak vzhľadom na vopred neznámy počet opakovaní sa bola neistá), a jednak peňažné plnenie jednorázového charakteru (zročné dlžné výživné určené pevnou sumou za presne určený ohraničený časový úsek, ktorého výška tak

bola daná a nemenná). Vzhľadom na čiastočný úspech povinného z exekúcie pri uplatnení námietok proti exekúcii, ktoré boli okresným súdom uznané za dôvodné iba vo vzťahu k exekučným titulom priznanému opakujúcemu sa peňažnému plneniu, tak sťažovateľ v postavení súdneho exekútora mohol zabezpečiť nútený výkon iba tej časti exekučného titulu, v ktorej povinný z exekúcie pri uplatnení svojich námietok proti exekúcii nebol úspešný, teda iba tej časti exekučného titulu, ktorou bolo oprávneným priznané právo na peňažné plnenie jednorázového charakteru.

Vzhľadom na to, že v exekučnom konaní bola nútenému výkonu rozhodnutia podrobená iba časť exekučným titulom priznaného nároku, a to iba nárok na jednorázové peňažné plnenie, iba tento nárok tak mohol byť základom pre výpočet trov exekúcie v zmysle § 4 ods. 1 vyhlášky č. 288/1995 Z. z., podľa ktorého základom na určenie odmeny súdneho exekútora za výkon exekučnej činnosti pri exekúcii na peňažné plnenie je výška vymoženej pohľadávky, ak ďalej nie je ustanovené inak.

Podľa ústavného súdu neobstojí tvrdenie sťažovateľa, že trovy exekúcie mali byť vypočítané podľa § 4 ods. 2 vyhlášky č. 288/1995 Z. z., podľa ktorého ak ide o exekúciu na podklade exekučného titulu, v ktorom sa oprávnenému priznáva právo na opakujúce sa dávky, základom na určenie odmeny súdneho exekútora je trojročné plnenie. Toto tvrdenie sťažovateľa totiž odporuje samotnému princípu, resp. podstate odmeňovania súdneho exekútora, tento princíp je vyjadrený v § 1 vyhlášky č. 288/1995 Z. z., podľa ktorého sa touto vyhláškou ustanovuje výška odmeny súdneho exekútora... za činnosť podľa osobitného zákona. Z citovaného teda vyplýva, že odmena prináleží súdnemu exekútorovi za vykonanie určitej činnosti, t. j. za vykonanie exekučnej činnosti, takže súdny exekútor si nemôže nárokovať vyplatenie odmeny za niečo, čo nevykonal, resp. za činnosť, ktorú nevykonal, keďže v danom prípade exekučný titul síce oprávneným priznával aj opakujúce sa peňažné plnenie, avšak túto časť priznaného nároku nebolo potrebné nútene vykonať za pomoci súdneho exekútora.

Vzhľadom na uvedené tak podľa názoru ústavného súdu nemožno závery okresného súdu vyjadrené v napádanom uznesení sp. zn. 9 Er 466/09 z 23. februára 2011 považovať za

svojvoľné, arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené, a teda za také, ktoré by mali za následok porušenie označených základných práv a práv sťažovateľa.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup alebo rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutého rozhodnutia okresného súdu, ako aj rozhodnutie o priznaní úhrady trov právneho zastúpenia je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2011